

Samoborski muzej
Livadićeva 7, 10430 Samobor
muzej@samobor.hr
+385 (1) 3361 014

Izvješće o radu za 2024. godinu

Samoborski muzej

U Samoboru, siječanj 2025. god.

1. Sabiranje građe

1.1. Kupnja

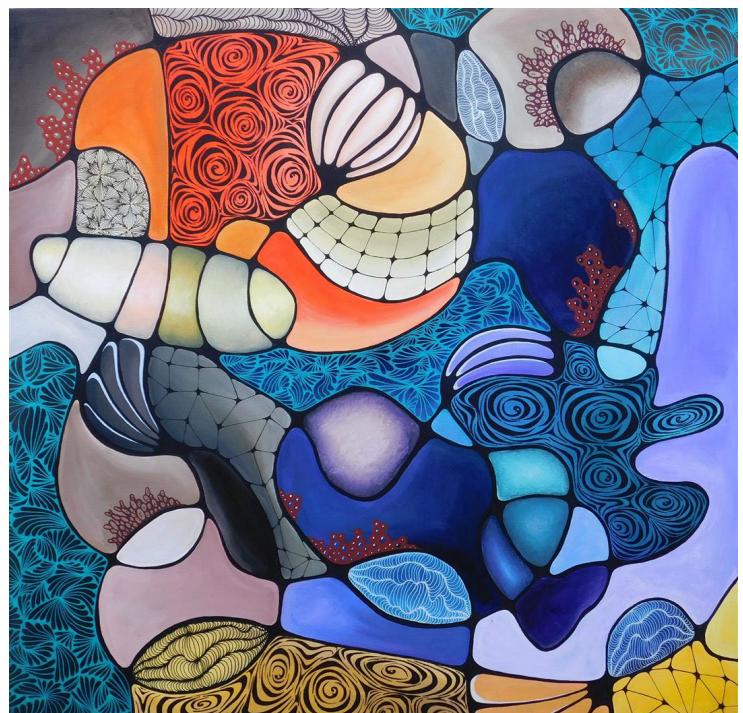
U 2024. godini Samoborski muzej otkupio je predmete kojima su obogaćene Zbirka stakla i Umjetnička zbirka.

Za Zbirku stakla kupljeni su stakleni predmeti gđe. Edice Tandarić Piškulić:

1. Set od 26 staklenih predmeta (1 vrč za vodu, 2 boce, 5 čašica na nozi, 8 čaša na nozi i 10 čaša za vodu.) Predmeti su izrađeni od prozirnog stakla, tehnikom puhanja u kalup. Inventarizirani su u Zbirku stakla pod inventarnim brojem 6608.

Za Umjetničku zbirku kupljena je slika autorice Maje Cipek:

2. Slika iz serije Mentalni vrtovi pod nazivom „Vrt s okusom curry-ja“. Slika je otkupljena nakon samostalne izložbe autorice u ožujku. Slika je izrađena u tehnici akrila na platnu 2023. godine, dimenzija 100 x 100 cm. Zavedena je u Umjetničku zbirku pod inventarnim brojem 6582.

1.3. Darovanje

Samoborskemu muzeju, u 2024. godini, darovani su predmeti kojima su obogaćene Umjetnička zbirka, Zbirka fotografija i Kulturno-povijesna zbirka.

Za Umjetničku zbirku darovano je dva predmeta:

1. Dva crteža. Boris Adamek iz Zagreba, Tratinska 74b, nakon autorske izložbe koju je imao u svibnju, poklonio je Samoborskemu muzeju dva crteža: „Samobor – Zidanica – Starogradska 73“ i „Samobor – Starogradska 57“. Oba su crteža izrađena u tehnici laviranog tuša 2020. godine. Inventirana su u Umjetničku zbirku pod inventarnim brojevima 6595 i 6596.

Za Zbirku fotografija darovano je tri predmeta:

2. Tri fotografije. Gospođa Tihana Stepinac

Fabijanić fotografije je dobila na poklon od

gospodina Bezjaka koji živi na adresi Starogradska ulica 25 u Samoboru. Gospodin Bezjak pronašao je fotografije na tavanu kuće na spomenutoj adresi. Kuću je početkom 20. stoljeća sagradio dr. Mijo Juratović te je u njoj živio s obitelji.

Za Kulturno-povijesnu zbirku darovano je tri predmeta:

3. Torba primalje Kaić, 40x15 cm. Smeđa uska medicinska torba (kožna) s početka 20. stoljeća. Ima bravu s ključićem i dvije sigurnosne zaporke sa strane. Torba je služila za prijenos instrumenata i potrebnog pribora za obavljanje zahvata iz opstetricije.

4. Bubanj za sterilizaciju, 12x6 cm, Bubanj za sterilizaciju služio je za steriliziranje medicinskih predmeta od metala. Sterilizacija se provodila termičkom obradom (najčešće vrelom vodom ili pregrijanim zrakom)

5. Set za klizmu, 12x8 cm, Set za klizmu koji se sastoji od ovalne posude u koju se ulijevala tekućina i gumenog crijeva koje je provodilo vodu do debelog crijeva.

- sva tri predmeta darovala je gđa Tihana Stepinac Fabijanić.

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

U svibnju 2024. godine Samoborski muzej zatvoren je za javnost zbog početka energetske obnove Dvorca Livadić. Cjelovita energetska obnova rezultirala je potrebom za preseljenjem i osiguravanjem cijelog stalnog postava te postojeće čuvaonice u sklopu zgrade. Svi predmeti stalnog postava su zaštićeni i osigurani po pravilima struke te su preseljeni u depo Samoborskog muzeja. Umjetnička dijela koja su se nalazila u čuvaonici dodatno su zaštićena i sigurno premještena u privremenu čuvaonicu u galeriji

Samoborskog muzeja.

2.3. Restauracija

Iz Umjetničke zbirke restaurirani su sljedeći predmeti:

1. Josip Kompare: Politička karikatura, 1863., tempera na papiru, 90 x 86 cm, inv.br. 977; umjetninu je restaurirala viša konzervatorica-restauratorica Nada Skotak u vlastitoj radionici u Zagrebu.
2. Josip Kompare: Pokladna rugalica, 1879., tempera na papiru, 80 x 191 cm, inv.br. 982; umjetninu je restaurirala viša konzervatorica-restauratorica Nada Skotak u vlastitoj radionici u Zagrebu.

3. Sirena: skulptura – fontana kipara Josipa Poljana, 1970., lijevana bronca, inv.br. 6574. Skulpturu je restaurirao Davor Pintar Belina, restaurator metalnih predmeta umjetničkog obrta, u Ljevaonici umjetnina "Ujević", u Zagrebu.

Iz Povijesne zbirke restaurirani su:

1. Povijesna zastava samoborske općine iz 1756. godine. Inv. br. 608, 150x160 cm. U 2024. godini odrađeno je nekoliko zahvata. Primijenio se zahvat uklanjanja ukrasnih resa. Rese su se nakon toga temeljito očistile i pripremile za fazu mokrog čišćenja i izravnavanja. Nakon čišćenja i izravnavanja pristupilo se fazi sanacije oštećenja. Zastavu restaurira restauratorica Štefica Nemec Panić, Restauracija Fabrica.

2. Pismo samoborskog suca Luke Petrekovića iz 1647. god., inv. br. 383. kojim se potvrđuje kupoprodaja zemljišta. Pergamena s rukopisom, ovjerena pečatom općine Samobor na smeđoj vrpcu, pečat: smeđi vosak u tokarenoj drvenoj kutijici - dimenzije: promjer 4,6 cm - visina 2,5 cm; dimenzije pergamente: 23(+5,2) cm - presavijeni dio) x 39,7 cm.

3. Pismo samoborskog suca Luke Petrekovića iz 1647. god. Inv. br. 385. kojim se potvrđuje kupoprodaja zemljišta. Pergamena s rukopisom, ovjerena pečatom općine Samobor na smeđoj vrpcu, pečat: smeđi vosak u tokarenoj drvenoj kutijici - dimenzije: promjer 5,8 cm - visina 1,3 cm; dimenzije pergamente: 26,1 cm x 28,1 cm.

4. Povelja Kaptola Čazmanskog izdana 1642. god., inv. br. 388. Spor općine Samobor sa feudalcima. Pergamena s rukopisom, ovjerena pečatom na žuto-bijelo-crveno-plavoj

vrpci; pečat: smeđi vosak - dimenzije: 7 x 5 cm – visina 1,7 cm; dimenzije pergamene: 32 (+10,5 cm - presavijeni dio) x 67 cm.

5. Povelja cara Ferdinanda II iz 1634. god., inv. br. 394. Pergamena s rukopisom, ovjerena velikim pečatom, šivana kao kodeks. Pečat: promjer 11,3 cm - visina 2,7 cm; dimenzije pergamene: 31 x 37 cm - 6 listova
6. Povelja cara Ferdinanda I iz 1835. god. Inv. br. 417. Kojom se daje pravo godišnjih sajmova općini Samobor. Pergamena s rukopisom, kićeni rukopis, ovjerena velikim pečatom u mesinganoj kutijici, šivana kao kodeks. Pečat: promjer 9 cm - visina 2 cm; dimenzije pergamene: 27,2 x 35 cm - 13 listova, dimenzija uveza: 28,5 x 36 cm.
7. Ovjeran prijepis Beline povelje izdan u Zagrebu 1501. god., inv. br. god., Kaptol, rukopis na pergameni sa ovalnim pečatom u zelenoj vrećici, obješeno na zeleno-crvenoj uzici. „PER CAPITULUM ZAGRABIENSE IN ANNO 1501 - PRIVILEGIUM OPIDANORUM SYAMPBORIENSUM TRANSUMPTUM. pečat: smeđi vosak - dimenzije: 7,5 x 4,8 cm - visina 1,8 cm; dimenzije pergamene: 33,3 (+ 9,7cm presavijeni dio) + 60,8 cm.
8. Zapisnik, spor vlasnika Sambor-grada i općine Samobor, Zagreb 1580. god., inv. br. 525. Zapisnik o preslušavanju 98 svjedoka. Rukopis na dugačkom svitku papira: „NOS CAPITULUM ECLESIAE ZAGRABIENSIS. Attestatio Callateralis“ dimenzije papirnog svitka: 31,2 x 303,8 cm).

Na poveljama su provedeni radovi fotodokumentacije i suhog mehaničkog čišćenja. Zbog opsežnosti zahvata, preostali radovi nastavit će se kroz 2025. godinu.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom 2024. godine, u Inventarnu knjigu i računalnu bazu M++ upisano je 1227 zapisa u Etnografsku, Umjetničku, Zbirku fotografija, Zbirku stakla, Zbirka dopisnica, razglednica i čestitaka, Kulturno-povijesnu i Planinarsku zbirku.

Naziv zbirke	Broj predmeta inventiranih u 2024.
Zbirku fotografija	353
Zbirka stakla	55
Zbirka dopisnica, razglednica i čestitka	10
Kulturno-povijesna zbirku	108
Planinarsku zbirku	17
Povijesnu zbirku	20
Zbirka starih, rijetkih i zaštićenih knjiga	97
Umjetnička zbirka	117 + 450 u Donaciju Latković
Ukupno	1227

3.5. Videoteka

U videoteku je unijeto 5 zapisa, od broja VDV-77 do broja VDV-81. Radi se o dokumentarnim zapisima s otvorenja izložbi i ostalih programa Samoborskoga muzeja.

3.9. Ostalo

Sekundarna dokumentacija

Tijekom 2024. godine, u S++ bazu podataka uvedeno je:

- tri (3) zapisa u bazu Izložbe, od oznake I-46 do oznake I-48; radi se o izložbama koje su se u Muzeju održale u 2024. godini.
- dva (2) zapis u bazu Pedagoška djelatnost, oznake PED-65 i PED-66; radi se o kreativno-edukativnim radionicama i pedagoškim aktivnostima koje su se održavale u Samoborskom muzeju povodom Noći muzeja te Ljetnim radionicama Samoborskog muzeja
- osam (8) u bazu Izdavačka djelatnost, od oznake IZD-72 do oznake IZD-79; radi se o katalozima i plakatima izložbi te ostalim publikacijama izdanim u 2024. godini.
- jedan (1) dokument u bazu Dokumenti, oznake DOK-14; arhitektonski projekt vezan uz energetsku obnovu Muzeja..

5. Novi stalni postav

Samoborski muzej je tijekom 2024. godine prošao kroz značajne upravljačke i prostorne transformacije. Muzej je proširio svoje prostore te sada, osim Dvorca Livadić, Etno kuće i Rudarskog muzeja na otvorenom „Sveta Barbara“, obuhvaća i novootvorenu zgradu Vile Allnoch. Dodatno, uređeni su novi prostori za arhiv i čuvaonicu. Tijekom 2024. godine smo, uz tvrtku Muze d.o.o. i Studio Clinica, izradili idejni projekt muzeološke koncepcije novog stalnog postava. Ova koncepcija obuhvaća i osvježene temeljne izjave Samoborskog muzeja koje odražavaju spomenute transformacije. Primarni cilj ove idejne muzeološke koncepcije (IMK) jest definiranje metoda i strategija koje će posjetiteljima omogućiti izravno i smisleno iskustvo muzejskih zbirki te misije Samoborskog muzeja. Fokus je na novoj stalnoj izložbi u Dvorcu Livadić, Služinskoj kući te Vili Allnoch. IMK polazi od mujejskog fundusa te poslanja, vizije i vrijednosti Samoborskog muzeja, kao i od autentičnosti prostora Dvorca Livadić. Priče iz povijesti Samobora prenosit će se kroz raznovrsne narativne tehnike i medije, angažirajući posjetitelje i potičući ih na aktivno sudjelovanje. Cilj je da ove priče budu intrigantne, relevantne i inspirativne, osiguravajući pritom da iskustvo posjetitelja bude smisleno i bogato.

6. Stručni rad

6.3. Revizija građe

Samoborski muzej proveo je reviziju u razdoblju od 16. travnja – 16. svibnja 2024. godine. Posljednja revizija fundusa Samoborskog muzeja završena je 2020. godine te je u njoj utvrđeno ukupno 6275 predmeta upisanih u inventarnu knjigu Samoborskog muzeja. Sukladno čl. 27 „Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju“ kao i brojčanom stanju fundusa iz prethodne revizije, sam postupak je u redovnom roku trebalo provesti sljedeće godine. Po nalogu ravnateljice, revizija je rađena prije propisima određenog roka iz razloga koji se odnose na početak radova na energetskoj obnovi samoga objekta.

Revizijom je utvrđeno da Samoborski muzej ima ukupno 7 600 predmeta, da je od toga pronađeno 7 320 predmeta, a nedostaje 280 predmeta. Razlozi su najčešće tehničke naravi, odnosno uočeno je da su određeni zapisi pod brojem komada imali naznaku koja je upućivala da se radi o jednom predmetu, dok se zaista radi o većem broju te ih je bilo potrebno uvesti kao logičke zapise, što je revizijom ispravljeno, a uslijed navedenog povećao se broj nepronađenih predmeta.

Naziv zbirke	Početni zapis	Završni zapis	Broj zapisa te logičkih zapisa	Ukupni broj predmeta	Pronađeni broj predmeta	Broj predmeta koji nisu nađeni	Broj predmeta koje je potrebno inventarizirati
Arheološka zbirka	153	2618	283	283	266	17	0
Arhivska zbirka	AZ-1	AZ-15	15	15	15	0	0
Etnografska zbirka	269	6580	1340; 100 log. zapisa	1240	1110	130	29
Geološka zbirka	183	2060	113	113	101	12	0
Planinarska zbirka	6518	6529	12	12	11	1	17
Stare, rijetke i zaštićene knjige	5885	5991	100	102	102	0	0
Umetnička zbirka	544	6582	1245, 69 log. zapisa	1243	1222	21	53
Donacija Zlatko Latković	2454	4560	152	284	284	0	360
Povijesna zbirka	250	6601	239; 9 log. zapisa	238	217	13	16
Kulturno - povijesna zbirka	262	6607	428	426	361	65	65
Zbirka Stakla	1	5993	296; 4 log. zapisa	296	280	16	30
Zbirka Razglednice, čestitke i dopisnice	2207	6515	1651; 1 log. zapis	1651	1647	4	57
Zbirka Fotografije	629	6517	1705; 3 log. zapisa	1705	1704	1	155
UKUPNO:				7608	7 320	280	782 za inventarizaciju

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe:

1. Za potrebe izložbe „Jedna za sve – Sve za jednu / Klub likovnih umjetnica 1927. – 1940.“ u Klovićevim dvorima, Samoborski muzej posudio je Muzeju za umjetnost i obrt iz Zagreba sliku Naste Rojc pod nazivom Portret Maje Strozzi Pečić, koju je umjetnica naslikala 1921. godine u tehnici ulja na platnu, inv.br. 822.
2. Hrvatski državni arhiv povodom izložbe “U planine” zatražio je posudbu arhivske građe I gojzerica (inv.br. 7728) iz Planinarske zbirke Samoborskog muzeja
3. Pučko otvoreno učilište Samobor povodom izložbe u sklopu “Vrazove ljubice” zatražilo je posudbu: Vezeni pojas Julijane Cantilly Engler, inv. br. 554, Portret Ferde Livadića, inv. br. 557, Portret Juliane Engler Cantilly, inv. br. 559, Portret Julijane Cantilly Engler, inv. br. 560.

851, Portret Eduarda Englera, inv. br. 852, Portret Helene i Slavoljuba Engler, inv. br. 853, Portret Stanko Vraz, inv. br. 2619, Samobor. Glavni trg, inv. br. 3191, Ljetovalište Samobor, inv. br. 3197, Livadićev dvorac, inv. br. 3267, Ljetovalište Samobor. Starogradska ulica, inv. br. 3303, Ljetovalište Samobor. Vila Allnoch, inv. br. 3308, Portret Julijane Cantilly Engler, inv. br. 561, Portret Stanka Vraza, inv. br. 562, Naočale, inv. br. 2710, Izabrane pjesme, Stanko Vraz, inv. br. 6584, Krapina - ručni rad Julijane Cantilly - svila, riblja kost, inv. br. 560.

Uvid u gradivo:

1. Mirko Srdelić zatražio je uvid u „Djela Koče Racina“ 9. 4. 2024. (u pratinji makedonske delegacije iz Štipa“)
2. Matija Pavličević zatražio je skeniranje fotografija vezanih uz nogometne momčadi u svrhu pisanja monografije, 27. 6. 2024.
3. Miroslav Ivanščak zatražio je uvid u “dokumentaciju o osnivanju i radu hidropatičkog zavoda”, 24. 6. 2024. U svrhu obilježavanja 120-e godišnjice osnivanja Hidropatičkog zavoda u Samoboru.
4. Mirjana Berković-Šubić zatražila je uvid u “dokumentaciju o osnivanju I radu hidropatičkog zavoda”, 24. 6. 2024. U svrhu obilježavanja 120-e godišnjice osnivanja Hidropatičkog zavoda u Samoboru
5. Ivan Lafter zatražio je uvid u građu “dokumentacije o auto I moto sportu u Samoboru” u svrhu obilježavanja 100 godina motociklizma u Hrvatskoj, 4. 11. 2024.
6. Silvestar Kolbas zatražio je uvid u “dokumentaciju o Samoborčeku” u svrhu procjene gradiva za uporabu u filmu, 15. 11. 2024.

6.8. Stručno usavršavanje

- "Susreti muzealaca Zagrebačke županije", tijekom dva susreta (9. rujna i 7. listopada), muzealci Zagrebačke županije prezentirali su svoje ustanove te su izmjenili svoja iskustva s ostalim kolegama.

Ravnateljica, Nikolina Puljić Glasnović, prisustvovala je radionicama:

- u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra: „Autorsko pravo i srodnna prava“, „Primarna dokumentacija: Knjiga ulaska i Knjiga izlaska“, „Muzejska knjiga online“ te „Smještaj muzejskih predmeta u čuvaonicama i vođenje dokumentacije o smještaju u inventarnoj knjizi (bazi podataka)“,
- u organizaciji Državne škole za javnu upravu: „Priprema za davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godinu“.
- u organizaciji RC to DC (From raw collection to Digital Collection): “Standards: The Implementation of Standards in Management of Cultural Heritage”

Rebeka Meglić pohađala je:

- „Tečaj za djelatnike na poslovima upravljanjima dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva“ u razdoblju od 4.-7. 11. 2024. god.
- edukaciju „Pristupačnost za sve“ u organizaciji Tiflolоškog muzeja, 21. 11. 2024. god.
- Ispit za provjeru stručne osposobljenosti djelatnika na poslovima upravljanja dokumentarnim i arhivskim gradivom izvan arhiva, 3. 12. 2024. god.
- MDC-ovu online radionicu pod nazivom "Smještaj muzejskih predmeta u čuvaonicama i vođenje dokumentacije o smještaju u inventarnoj knjizi ". Radionicu je vodila Dajana Batinić iz Muzeja Grada Zagreba, 12. 12. 2024.

Muzejski restaurator – konzervator, Ivan Tibor Grujić pohađao je:

- MDC-ovu online radionicu pod nazivom "Smještaj muzejskih predmeta u čuvaonicama i vođenje dokumentacije o smještaju u inventarnoj knjizi ". Radionicu je vodila Dajana Batinić iz Muzeja Grada Zagreba, 12. 12. 2024.
- Mentorirao je 60 sati vježba za Jakova Lesjaka koji je pohađao srednjoškolski program drvodjeljskog tehničara – restauratora.

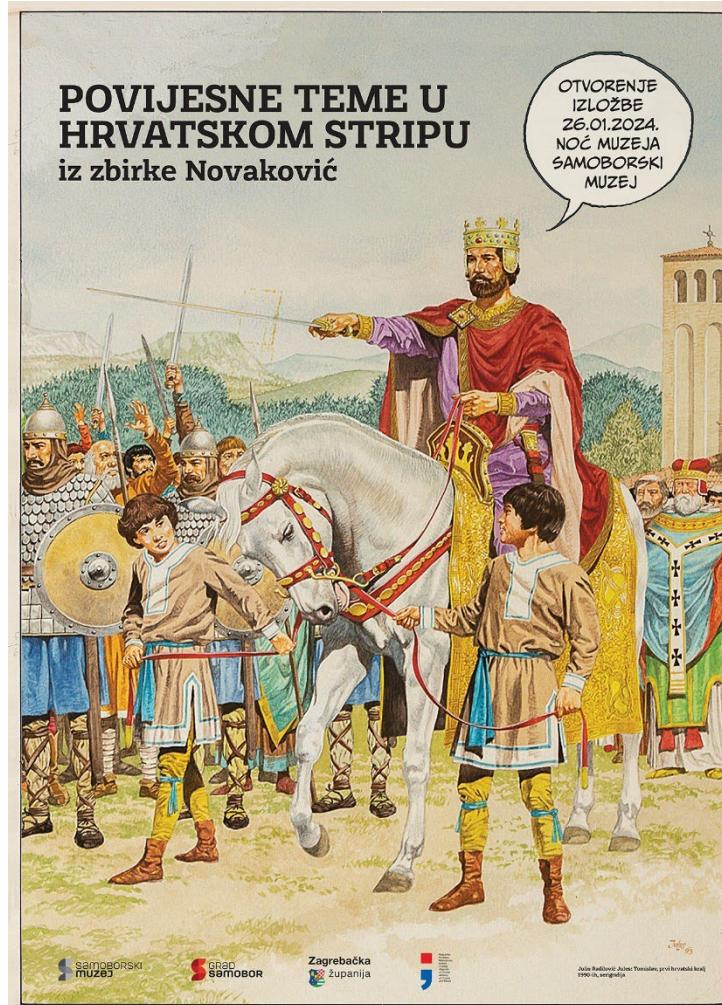
6.10 Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Rebeka Meglić urednica je "Zbornik radova Ivanke Brekalo" (ISBN: 978-953-50686-1-7)

9. Izložbena djelatnost

9.1. Izložba „Povijesne teme u hrvatskom stripu iz zbirke Novaković“ otvorena je 26. siječnja, na dan manifestacije Noć muzeja 2024. godine u prostorima Samoborskoga muzeja. Izložba od 132 naslova protezala se od izložbenoga prostora u prizemlju, slijedila put stepenica koje vode do galerije na drugom katu. Izložbom su predstavljena velika imena hrvatskoga stripa: Julio Radilović Jules, Andrija Maurović, Walter Neugebauer, Žarko Beker i Ivica Bednjanec. Na izložbi je s najvećim brojem djela bio predstavljen Julio Radilović Jules. Osim njegovih originalnih strip-tabli iz serije stripa „Kroz minula stoljeća“, Radilović se predstavio i ilustracijama povijesne tematike koje je radio za razna knjižna izdanja, serigrafijama, idejnim rješenjima za igrače karte s povjesnim motivima i crtežima narodnih nošnji. Walter Neugebauer predstavio se

strip-tablama iz „Neznanca“, Andrija Maurović tablama iz „Hajdučke pjesme“, Željko Beker „Zavišom“ i Ivica Bednjanec „Nikad robom – Krvavi dani“. Autori stručne koncepcije su Mislav Novaković i Gordana Remussini. Autorica likovnoga postava je Gordana Remussini. Ova skupna umjetnička izložba bila je namijenjena prvenstveno odrasloj publici. Izložba je trebala trajati do 05. ožujka, no produljena je do 17. ožujka 2024. godine.

9.2. Samostalna izložba akademske umjetnice Maje Cipek „Želje i snovi ili oni i ja“ otvorena je 08. ožujka u galeriji Samoborskoga muzeja. Na izložbi je predstavljeno 36 djela izvedenih u različitim tehnikama, počevši od akrila, olovke, olovke u boji pa do grafičkih tehnika. Djela prezentirana na izložbi bila su podijeljena u dvije skupine. Prvu su skupinu činila djela koja su nastala po narudžbi kupaca, a drugu su skupinu činila djela nastala nesputanom maštom umjetnice. Izložbu su popratili i kratki tekstualni dijelovi kojima su se izrazila emotivna stanja umjetnice prilikom stvaranja djela po narudžbi i onih drugih, nastalih nesputanom umjetničkom imaginacijom. U postavu su se nalazile i dvije instalacije. Jedna je predstavljala atelje umjetnice, a druga kreativno izvorište inspiracije. Izložba je trebala biti zatvorena 31. ožujka, no zbog velikoga interesa publike produžena je do 11. travnja. Autorica stručne koncepcije izložbe je Gordana Remussini, a likovnoga postava Maja Cipek. Izložba je bila namijenjena svim dobnim skupinama.

9.3. Izložba „Narodne nošnje okičkog kraja“ otvorena je 11. travnja 2024. godine u galeriji Samoborskog muzeja. Izložbom "Narodne nošnje okičkog kraja" predstavljene su svečane i radne narodne nošnje župe Sveti Martin pod Okićem i župe Svete Marije pod Okićem iz fundusa Muzeja i Udruge Ekosspirit. Izložbu je bila praćena interpretacijskim plakatima s fotografijama žena odjevenih u nošnje, kao i opisima sastavnih dijelova nošnje, zimskoga ruha, oglavlja i nakita. Nošnje su bile predstavljene i u tiskanom katalogu, a u sklopu izložbe održano je predavanje, uz predstavljanje publikacije nastale istraživačkim i sakupljačkim radom vrijednih članova Udruge Ekosspirit. Poseban naglasak stavljen je na „novootkriveni“ kraluž. S ciljem da se Okički kraluž predstavi javnosti i umijeće njegove izrade sačuva od ponovnog zaborava, u sklopu izložbe održana je radionica izrade okičkog kraluža. Cilj programa bio je predstavljanje narodnih nošnji župa Svetog Martina i Svete Marije pod Okićem, promišljanje o nošnji kao identitetu jedne zajednice te poticanje javnosti na njezino promicanje i (o)čuvanje.

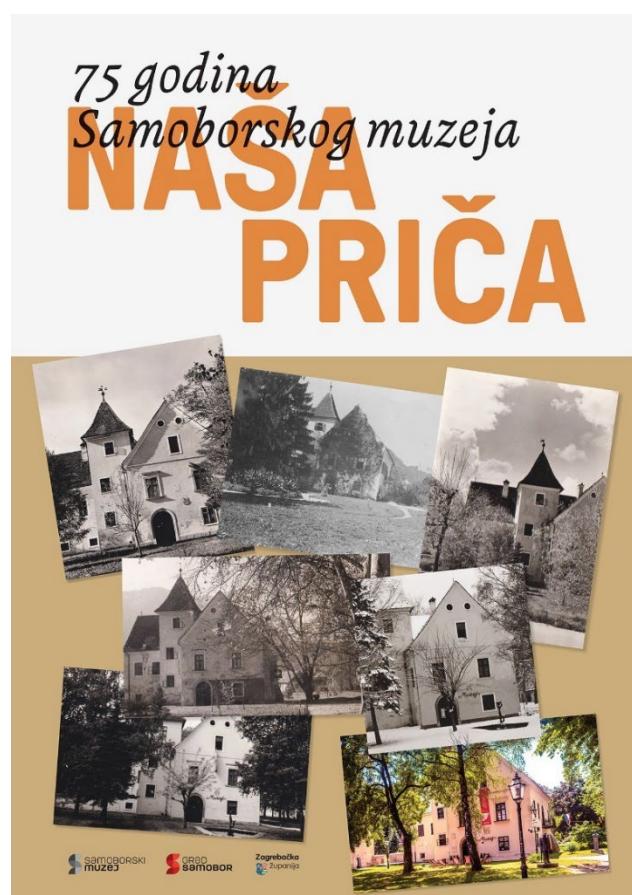
9.4. Program "Od sjetve do žetve" postavljena je u obliku izložbe na otvorenom, u parku ispred Muzeja, te time dostupna široj javnosti. Na interpretacijskim panoima predstavljeni su postupci tradicionalnog obrađivanja zemlje, narodnih običaja, sprava i alata te poljoprivredne kulturne specifičnosti samoborskog kraja. Izložbu je pratila istoimena publikacija u kojoj su predstavljeni predmeti Etnografske zbirke Samoborskog muzeja vezani uz poljoprivrednu djelatnost i obradu zemlje. Poseban naglasak stavljen je na prezentaciju starih vještina mlađim naraštajima stoga su bila organizirana vodstva školskih grupa i prikladne radionice. Cilj programa "Od sjetve do žetve" bio je oživljavanje i predstavljanje zaboravljenih vještina vezanih uz poljoprivrednu djelatnost i tradicionalni način obrade zemlje s ciljem promicanja očuvanja materijalne i nematerijalne kulturne baštine.

9.5. Samostalna izložba amaterskoga umjetnika Borisa Adameka, pod nazivom „Samobor moga djetinjstva“, otvorena je 7. svibnja 2024. godine u galeriji Samoborskog muzeja. Na izložbi je bilo predstavljeno 49 crteža izvedenih u tehnici laviranog tuša, ugljena i kombiniranim tehnikama. Prikazana su dva ulja na kartonu i dva uljna pastela. Tematski je izložba bila vezana uz vizure Samobora i okolice, s posebnim fokusom na tradicijske seoske arhitektonske elemente. Nekim crtežima zabilježene su tradicijske seoske i gradske kuće kojih više nema. Autorica stručne koncepcije i likovnog postava izložbe je Gordana Remussini. Izložba je bila namijenjena odrasloj dobroj skupini. Zatvorena je 20. svibnja 2024. godine.

9.6. Izložba „Naša priča – 75 godina Samoborskoga muzeja“ otvorena je u tjednu Grada Samobora (listopad). Izložbom je predstavljen dio djelatnosti Samoborskog muzeja od osnivanja 1949. godine do danas. Izložba je postavljene na interpretacijskim panoima, u dvorištu, ispred zgrade muzeja, a postavljena je u listopadu. Izložba je obuhvatila različite djelatnosti muzeja i njihov razvoj kroz desetljeća. Za potrebe izložbe kustosica Gordana Remussini osmisnila je koncept izložbe te prikupila veći dio fotografija, dokumenata te sudjelovala u pisanju teksta.

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

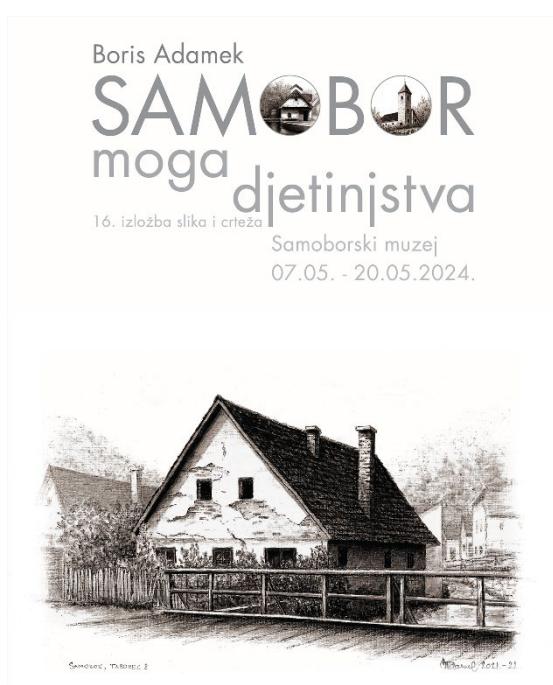
10.1.1. Katalog, najavni plakat i 4 interpretacijska plakata za izložbu „Povijesne teme u hrvatskom stripu iz zbirke Novaković“

- Izložbu je popratio najavni plakat izložbe, dimenzija 70 x 50 cm. Katalog izložbe ima 40 stranica (omot numeriran), a otisnut je u dimenzijama 28 x 21 cm. Za potrebe izložbe otisnuta su i 4 interpretacijska plakata. Autor teksta kataloga je Mislav Novaković, a urednica je Gordana Remussini. Idejno rješenje za sve popratne materijale izradio je Studio Imago iz Samobora. Materijali su otisnuti u tiskari Printis d.o.o. u Samoboru.

10.1.2. Katalog i najavni plakat izložbe „Želje i snovi ili oni i ja“

Izložbu je popratio najavni plakat izložbe, dimenzija 70 x 50 cm. Katalog izložbe ima 20 stranica (omot numeriran), a otisnut je u dimenzijama 28 x 21 cm. Autorica teksta kataloga je Gordana Remussini. Idejno rješenje za sve popratne materijale izradio je Studio Imago iz Samobora. Materijali su tiskani u tiskari Printis d.o.o. u Samoboru.

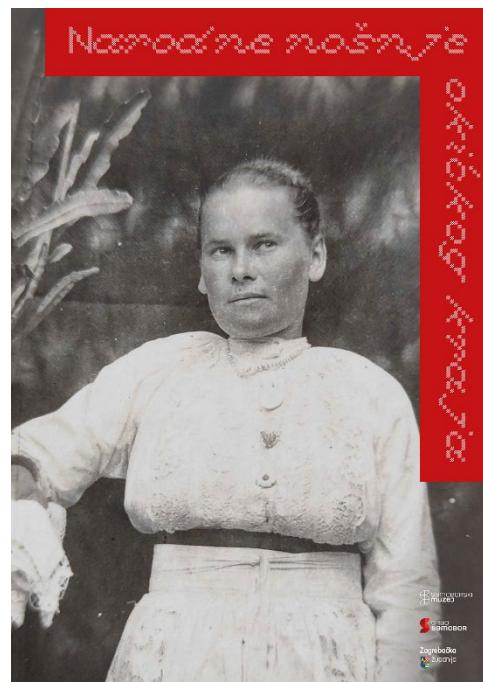

10.1.3. Katalog i najavni plakat izložbe „Samobor mogu djetinjstva“

- Izložbu je popratio najavni plakat izložbe, dimenzija 70 x 50 cm. Katalog izložbe ima 12 stranica (omot numeriran), a otisnut je u dimenzijama 28 x 21 cm. Autorica teksta kataloga je Gordana Remussini. Idejno rješenje za sve popratne materijale izradio je Studio Imago iz Samobora. Materijali su otisnuti u tiskari Printis d.o.o. u Samoboru.

10.1.4. Katalog Narodne nošnje Okićkog kraja

- Izložbu je popratio najavni plakat izložbe, dimenzija 70 x 50 cm te 11 interpretacijskih plakata. U sklopu izložbe izdan je i katalog, dimenzija 30x24 cm, koji sadrži 36 stranica. Autorica teksta je Nikolina Vuković Suman. Idejno rješenje za sve popratne materijale izradio je studio Slovo d.o.o. iz Samobora, a materijali su otisnuti u tiskari Printis d.o.o. u Samoboru.

10.1.5. Katalog Od sjetve do žetve

- u sklopu izložbe izdan je i katalog, dimenzija 25x24,5 cm, koji sadrži 59 stranica. Autorica teksta je Nikolina Vuković Suman. Idejno rješenje za sve popratne materijale izradio je studio Slovo d.o.o. iz Samobora, a materijali su otisnuti u tiskari Printis d.o.o. u Samoboru.

10.1.6. Zbornik radova Ivanke Brekalo

Zbornik radova Ivanke Brekalo

Ivana Brekalo

Zbornik radova Ivanke Brekalo

- zbornik ima 96 stranica, a otisnut je u dimenzijsama 21 x 80 cm. Zbornik sakuplja radove nekadašnje radnice muzeja Ivanke Brekalo. Urednica Zbornika je Rebeka Meglić, dok su suradnici Bernarda Ratančić, Zoran Perović, Milan Žegarac Peharnik i Edi Kirschenheuter.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Vodstva

Tijekom 2024. godine održavana su stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja za učenike osnovnih i srednjih škola te građanstvo na hrvatskom i engleskom jeziku.

11.3. Radionice i igraonice

11.3.1. Radionice u sklopu Noć muzeja

U sklopu manifestacije Noć muzeja, 26. siječnja 2024. godine, na dan otvorenja izložbe „Povijesne teme u hrvatskom stripu iz zbirke Novaković“, održane su dvije radionice izrade stripa za mlade od 10 do 16 godina. Obje radionice održao je vanjski suradnik Tihomir Tikulin. Polaznici radionica mogli su naučiti kako osmislitи strip.

11.3.2. Radionica izrade okićkog kraluša

U sklopu izložbe „Narodne nošnje okićkog kraja“ održana je radionica izrade okićkog kraluša. Radionica se održavala dva dana, 23. i 25. travnja. Radionica je održana u suradnji s članicama Društva svetog Izidora Seljaka. Ukupno je bilo 10 polaznica.

11.3.3. Radionica u sklopu međunarodnog dana muzeja

Povodom Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja, Samoborski muzej u suradnji s Udrugom Etno fletno, je pripremio izložbu na otvorenom pod nazivom „Od sjetve do žetve“. Izložba je obilježena bogatim zabavno-edukativnim programom na kojem je sudjelovalo 80-ak učenika nižih razreda osnovnih škola.

11.3.4. Ljeto u Samoboru

Tijekom srpnja i kolovoza 2024. godine, održan je ciklus radionica u sklopu programa "Ljeto u Samoboru". Radionice su se održavale 2 puta tjedno, u trajanju od sat vremena, a osmisnila ih je i realizirala povjesničarka Rebeke Meglić.

Djeca su se okušala u pisanju trstikom, postali su stari samoborski obrtnici, posadili su sjeme, postali kralj/kraljica, okušali se u hodanju s košarom na glavi, izradili su vlastitu igračku, Samoborce od kolaza, promovirali Samobor vlastitim brošem, pogledali kroz stare naočale i upoznali različite grbove.

Radionice su se sastojale od edukativnog dijela koji se sastao od teorijskog predavanja te kreativnog dijela gdje se svako dijete imalo priliku izraditi nešto vlastitim rukama i svoj rad nositi sa sobom kući. Na radionicama je sveukupno sudjelovalo 300-tinjak djece.

11.3.4.1. S perom u prošlost

Djeci se ispričala priča o razvoju pisma i njegovo važnosti. Kroz radionicu djeca su učila o prepisivanju knjiga, prošlosti školovanja i prvim školama. U sklopu radionice polaznici su imali priliku vidjeti stare rukopisne knjige, zapise i diplome te uočiti različite stilove pisanja. Na kreativnom dijelu radionice djeca su se okušala u pisanju s trstikom i tušem.

11.3.4.2. Mali obrtnici

Samoborski muzej čuvao je vrijedne predmete iz obrtničke prošlosti, što nije bilo neobično s obzirom na to da se Samobor oduvijek smatrao obrtničkim gradom. Djeca su u sklopu radionice naučila što je to obrt i koji su obrti bili posebno zastupljeni u samoborskem kraju, a poseban naglasak stavljen je na ceh i prepoznavanje cehovskih obilježja. Djeca su imala priliku vidjeti predmete starih majstora i naučiti kako su obrtnici nekada živjeli. Na kreativnom dijelu radionice djeca su izrađivala vlastite cehovske oznake.

11.3.4.3. Od sjetve do žetve

Djeca su kroz radionicu naučila što je sve potrebno da usjev ili plod dođe do stola. Djeca su naučila koje su žitarice bile najzastupljenije na našem području, kako se odvijao proces sjetve i žetve, kako razlikovati sjemenje i mnoge druge stvari... Uz voditeljicu, djeca su posjetila etno kuću kako bi vidjela alate koji su se koristili u poljoprivrednim radovima. Na kreativnom dijelu radionice djeca su razvrstavala sjemenja, učila ih prepoznavati i posadila jedno od njih te ponijeli kući isto.

11.3.4.4. Da je kralj biti lako, kralj bi bio svatko

Djeca su saznala tko je sve mogao postati kralj i koje su zadaće imali kraljevi. Kroz radionicu djeca su saznala priču o kralju Beli IV i zašto je on posebno bitan za samoborski kraj. U sklopu radionice djeca su imala priliku vidjeti kopiju Beline povelje te pročitati tekst, a tijekom radionice poseban naglasak stavljen je na obilježja kraljevske vlasti – krunu, mač i žezlo. U kreativnom dijelu radionice djeca su napravila vlastito obilježje kraljevske vlasti te su na trenutak postala kraljevi i kraljice Samobora.

11.3.4.5. S klošarom do placa

Djecu su s voditeljicom prošetali kroz postav etno kuće i upoznali se sa životom ljudi na selu. Tijekom razgledavanja djeca su učila o načinima transporta tereta i problemima vezanim uz transport. Uočavajući kako život na selu nije bio jednostavan, djeca su učila o ljudskoj domišljatosti i snazi, a poseban naglasak stavljen je na jednostavan, ali moćan predmet – svitak za glavu. Uz pomoć svitka za glavu žene su prenosile iznimno teške košare na velike udaljenosti. Na kreativnom dijelu radionice djeca su izradila svitak za glavu od krpe, a kako bi se dočarala potrebna snaga i ravnoteža, djeca su sama probala kratkom rutom prenijeti košaru na glavi.

11.3.4.6. Šareni Samoborci

U sklopu radionice djeca su se upoznala s važnim Samoborcima i Samoborkama. Radionica je imala dva ciklusa, a svaki od ciklusa predstavio je djeci dvije važne osobe Samobora. Djeca su naučila tko su te osobe, čime su se bavile i zašto su važne za Samobor. Tako su djeca kroz radionicu imala priliku dublje proučiti neke vrlo poznate Samoborce (Julijanu Cantilly i Ferdu Livadića), ali su se i upoznala s nekim manje poznatim, a vrlo zaslužnim ljudima Samobora (Vilhelminu Kulmer i Mirka Kleščića). Na kreativnom dijelu radionice djeca su izrađivala portrete od kolaža.

11.3.4.7. Maštom do igračke

Djeca su unutar radionice saznala kako je izgledalo djetinjstvo u prošlosti. Djeca su naučila s koliko godina su se dobivale prve obaveze i kako se provodilo slobodno vrijeme. Poseban naglasak stavljen je na igre i igračke djece u prošlosti. Cilj radionice bio je osvijestiti u djeci da nekada nije bilo mnogo igračaka, već da su se koristile stare stvari koje bi uz pomoć mašte postajale životopisne igračke. Na kreativnom dijelu radionice djeca su izrađivala igračke od čarapa, tkanine, gumba, vate...

11.3.4.8. Broševi starih Samoboraca

Djeca su se upoznala s obilježjima Samobora – Stari grad, kremšnite, narodna nošnja, kraluš, župna crkva, franjevački samostan... Kroz radionicu je definirana kulturna baština, njezino značenje, zašto ju treba čuvati, ali i zašto i kako ju treba popularizirati.

Djeca su imala slobodu odabratи dio kulturne baštine koji se njima najviše svudio sa samoborskog-svetonedeljskog kraja te su saznala dodatne informacije o istome. Na kreativnom dijelu radionice djeca su izrađivala u glini prikaz kulturne baštine Samobora i okoline Samobora, od čega su u konačnici napravili broš i tako popularizirala baštinu.

11.3.4.9. Kroz naočale naših starih

U sklopu radionice djecu se upoznalo s važnim ljudima iz povijesti koji su nosili naočale, a djeca su dobila i zadatku da u dvorištu Muzeja pronađu kip važnog Samoborca koji je nosio naočale. Tijekom radionice djeca su imala priliku vidjeti različite starinske naočale, uočiti razliku u njihovom izgledu, ali i namijeni te ih usporediti s današnjim naočalama. Na kreativnom dijelu radionice djeca su izrađivala naočale od kartona.

11.3.4.10. Moj grb

Cilj radionice bio je naučiti djecu što je heraldika i koja su pravila heraldike. Djeca su saznala kada su se počeli upotrebljavati grbovi, koja su česta obilježja na grbovima, tko je sve mogao imati grb, gdje se stavljao i koja je uopće njegova funkcija. U sklopu radionice djeca su usporedila nekadašnje grbove Hrvatske s današnjim grbom Republike Hrvatske te su usporedila stari samoborski grb s današnjim grbom Samobora. Na kreativnom dijelu radionice djeca su crtala vlastiti grb i unutar njega stavila svoja obilježja poštujući heraldička pravila.

11.3.4.11. Suvremena znanost kroz postav muzeja

Ovim je programom, Samoborski muzej, sukladno suvremenoj ulozi muzeja u 21. stoljeća, postao važno mjesto suvremenog znanstvenog obrazovanja, izvanučioničke i problemski orijentirane nastave. Poseban cilj programa bio je u praksi demonstrirati potencijal suradnje stručnjaka iz sustava znanosti i visokog obrazovanja s muzejima u stvaranju suvremenih edukativnih sadržaja usmjerenih prema znanjima i vještinama 21. stoljeća koja znatno nedostaju u školskim kurikulumima.

Program se sastojao od radionica, popratnih izložaba i znanstvenih pokusa namijenjenih učenicima nižih i viših razreda osnovnih škola, a teme programa bile su: „Gravitacija“, „Ledeno doba na Zemlji i Marsu“ i „Klima i voda“.

Na radionicama je ukupno sudjelovalo preko 250 učenika, viših i nižih razreda osnovnih škola s područja Samobora i okolice.

Radionice pod nazivom "Gravitacija" održane su 28. travnja 2024. godine. Radionice programa vodili su izv. prof. dr. sc. Nikola Poljak, izv. prof. dr. sc. Dalibor Paar i dr. sc. Mirjana Bijelić s Fizičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a na radionicama je sudjelovalo više od stotinu djece osnovnih škola iz Samobora i okolice. Kroz mala predavanja i razne pokuse, djeca su imala priliku, na zabavan i interaktivan način, naučiti na koji način gravitacija privlači te kako bolje razumjeti njen djelovanje kao temeljne fizičke sile.

Radionice pod nazivom „Ledeno doba na Zemlji i Marsu“ i „Klima i voda“ održane su 19. i 20. rujna 2024. godine. Radionice programa vodili su izv. prof. dr. sc. Nikola Poljak, izv. prof. dr. sc. Dalibor Paar i dr. sc. Mirjana Bijelić s Fizičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na radionicama je sudjelovalo dvjestotinjak djece osnovnih škola iz Samobora i Sv. Nedelje. Kroz mala predavanja i razne pokuse, djeca su imala priliku, na zabavan i interaktivan način, upoznati se s vodom od razine atoma do makroskopskih pokusa. Saznali su i kako klimatske promjene utječu na kruženje vode u prirodi i što ugrožava pitku vodu u Hrvatskoj te kako se odgovorno ponašati u prirodi.

11.4. Ostalo

11.4.1. Noć muzeja

Izložba „Povijesne teme u hrvatskom stripu iz zbirke Novaković“ otvorena je 26. siječnja 2024. u okviru manifestacije Noć muzeja u Samoborskom muzeju. Predstavljeno je 132 djela poznatih hrvatskih strip autora: Julio Radilović Jules, Andrija Maurović, Walter Neugebauer, Žarko Beker i Ivica Bednjanec. Radilović je imao najveći broj djela, uključujući strip-tablice iz „Kroz minula stoljeća“ i ilustracije povijesne tematike. U sklopu izložbe održane su i prikladne radionice za djecu. Autori koncepcije su Mislav Novaković i Gordana Remussini.

11.4.2. Bitka kod Samobora

U nedjelju, 3. ožujka 2024. godine, u organizaciji Samoborskog muzeja i Udruge Oživljena povijest Samobora održana je, devetnaesti put za redom, manifestacija *Bitka kod Samobora*. Program se odvijao podno samoborskog Starog grada, na livadi Vugrinščak.

Ove godine u uprizorenju bitke sudjelovali su Vitezovi zelingradski, Družba vitezova Zlatnog kaleža, Red Čuvara grada Zagreba, Red Srebrnog zmaja, Viteški red svetog Nikole, Povijesna postrojba ban Gašpar Alapić, Kuburaško društvo Gromovnik, Svetonedeljski kuburaši, Corvi Belli, Red Zlatnog hmelja te Vitezovi Vranski. Zabavni dio programa izvodili su plesna skupina

„Burka“, Udruga Cirkultura te Ansambl Audiatur, a kreativne i edukativne radionice Udruga Sretno dijete, obrt „Stari zanati“ i Udruga Oživljena povijest Samobora.

11.4.3. Međunarodni dan muzeja

Povodom Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja, Samoborski muzej u suradnji s Udrugom Etno fletno, je pripremio izložbu na otvorenom pod nazivom „Od sjetve do žetve“. Na dvanaest izložbenih panela postavljenih u parku ispred Muzeja predstavljeni su tradicionalni načini obrade zemlje, stari poljodjelski alati i oruđe iz Etnografske zbirke Samoborskog muzeja, arhivske fotografije s prizorima poljodjelskih radova te priče o vjerovanjima i običajima vezanim uz sjetvu i žetvu. U sklopu izložbe, održane su i radionice za djecu.

11.4.4. Brdo knjiga - festival knjiga i planina

Treću godinu za redom, u periodu od 16. do 19. svibnja 2024. godine, u Samoboru se održavao festival knjiga i planina pod nazivom „Brdo knjiga“!

Cilj festivala bio je promoviranje planinske literature i drugih umjetničkih izričaja inspiriranih planinama te popularizacija planinarenja i svakog drugog boravka u prirodi. Festivalu se priključio i Samoborski muzej, radionicama za osnovnoškolce.

11.4.5. Sudnikov pohod

Povodom obilježavanja rođendana osnivača Samoborskog muzeja, Ivice Sudnika, HPD Japetić i Samoborski muzej organizirali su tradicionalni 19. Sudnikov pohod. Na pohodu je sudjelovalo oko 150 sudionika, koje je poslužilo dobro vrijeme, te su svi uspješno prešli put od Samoborskog muzeja do Planinarskog doma „Ivica Sudnik“.

11.4.6. LOVE CLAVI za mlade soliste

U Samoborskom muzeju, u nedjelju 5. svibnja 2024. održalo se 6. natjecanje LOVE CLAVI za mlade soliste. Nastupili su učenici glazbenih škola iz Samobora, Varaždina, Koprivnice, Ogulina, Svetе Nedelje i Brežica, a svoj su kratki program izveli na klaviru, harmonici, marimbi ili ksilogofonu. Natjecanje je organizirano od strane Malog muzičkog ateljea u prostorima Samoborskog muzeja.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Društvene mreže

Tijekom 2024. godine djelatnici Muzeja aktivno su sudjelovali u objavama edukativnih sadržaja, kao i najava kulturnih događanja i manifestacija na društvenim mrežama – *Facebook* i *Instagram* stranici Muzeja. Redovitim objavama na *Facebook* stranici, tijekom čitave godine, postigli smo 74 201 doseg te gotovo 10 305 posjeta. Lagani pad posjeta očituje se u činjenici da smo zatvoreni za javnost.

Web stranica

Tijekom 2024. godine, na mrežnu stanicu Samoborskog muzeja redovito su objavljivani službeni dokumenti, kao i novosti vezane uz manifestacije, kulturna događanja i edukativnu djelatnost.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radio emisijama

Manifestacije, događanja, izložbe i radionice održane tijekom 2024. godine, bile se medijski popraćene od strane Radio Samobora, Radio Svete Nedelje, Z1, Mreže TV, Nova TV, HRT, Samoborskih novina i Večernjeg lista.

14. Ukupan broj posjetitelja

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	372	14			386	16	2.000	217		2.233	2.619
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	152	7			159	274	500			774	933
GRUPE - odrasli (broj osoba)	12				12					0	12
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	43				43					0	43
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	313				313	400			80	480	793
GRUPE - srednja škola(broj osoba)	147				147					0	147
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	15				15					0	15
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	80	4			84					0	84
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	49				49					0	49
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	378	1			379	674	2.500	217	80	3.471	3.850
UKUPNO:	1.561	25	0	0	1.208	690	2.500	217	80	3.487	4.695

15. Financije

Ukupni planirani prihodi Samoborskog muzeja u 2024. godini iznosili su **1.415.865,00 €**.

- RH 31,61 %
- regionalna samouprava 0,6 %
- lokalna samouprava 66,01 %
- vlastiti prihod 1,6 %
- donacije 0,1 %

15.2. Investicije kroz EU fondove

Tijekom 2024. godine započeli su radovi na projektu „Energetska obnova zgrade sa statusom kulturnog dobra i poboljšanje mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade sanacijom vlage“ temeljem kojeg je dobiveno 798.736,42 Eura. Do kraja 2024. godine, završen je veći dio predviđenih radova pa se i sama realizacija projekta očekuje do sredine 2025. godine, mnogo ranije nego je ugovorena obaveza izvođenja radova.

Na isti je natječaj prijavljena i energetska obnova Etno kuće Samoborskog muzeja, a temeljem kojeg smo dobili 155.625,50 Eur. Radovi su počeli tijekom jeseni 2024. godine te je do sada realizirana predviđena drenažna objekta.

U listopadu 2024. godine otvorili smo za javnost novouređenu Vilu Allnoch nakon što smo preuzeли upravljanje navedenim objektom u prosincu 2023. godine. Završeni su radovi na konstrukcijskoj, a zatim i cjelovitoj obnovi Vile. Ukupno su dobivena sredstva u iznosu od 3,6 milijuna Eura. Uredske prostorije zaposlenika preseljene su u Vilu Allnoch gdje će trajno ostati.

Samoborski muzej, uz suradnike iz kolektiva Muze i Studio Clinica, izradio je idejni projekt muzeološke koncepcije novog stalnog postava za 3 objekta Samoborskog muzeja: Dvorac Livadić, Služinsku kuću te Vilu Allnoch. Ista je prezentirana javnosti u listopadu 2024. godine.

U planu je realizacija izvedbenog projekta muzeološke koncepcije novog stalnog postava te zatvaranje finansijske konstrukcije za postavljanje izložbe u prostoru.

RAVNATELJICA

